

Kader toparrangementen 2024 en aandachtspunten gedragswetenschappers bij aanvraag

Kader toparrangementen

Binnen het samenwerkingsverband kennen we 3 niveaus van ondersteuning:

- 1 basisondersteuning
- 2 extra ondersteuning
- 3 gespecialiseerd onderwijs

De basisondersteuning en extra ondersteuning ontvangt de leerling altijd op de eigen school. Het derde niveau van ondersteuning krijgt de leerling op een school voor speciaal (basis)onderwijs.

Versteving basisondersteuning

In aanvulling op de reguliere bekostiging van scholen, ontvangen de scholen ook middelen van het samenwerkingsverband om de basisondersteuning te verstevigen. Het samenwerkingsverband draagt bijvoorbeeld bij aan interne begeleiding, een gedragswetenschapper bij het OT, de inzet van externe specialisten en SMW.

Extra ondersteuning

Ondersteuning die de basisondersteuning overschrijdt, noemen we extra ondersteuning. De schoolbesturen ontvangen middelen van het swv om de extra ondersteuning te realiseren. In schooljaar 23-24 gaat het om € 85,58 per leerling, dat de scholen kunnen inzetten voor preventieve en curatieve arrangementen. Hieronder vallen dus onderwijsarrangementen en onderwijszorgarrangementen. Als al deze middelen door school benut zijn, en er ook niet op een andere manier financiën beschikbaar zijn, maar er nog wél een arrangement nodig is, kan de school bij het samenwerkingsverband middelen aanvragen voor (mede)bekostiging van arrangementen; de zogenaamde "Toparrangementen".

Arrangementen worden doorgaans ingezet voor individuele kinderen of kleine groepen, waarbij wordt aangesloten op hun individuele pedagogische en didactische behoeften. Dit vormt een spanningsveld met de beweging naar inclusie; er wordt veelal aanbodgericht gewerkt vanuit het medische model. Inclusief onderwijs is echter niet hetzelfde als het realiseren van onderwijs op maat voor elk individueel kind.

Bij inclusief onderwijs past de omgeving zich aan aan het kind en niet andersom. Gelijkwaardigheid en diversiteit vormen de basis bij inclusie. Dit realiseren we door de pedagogische basis rondom een kind te versterken.

Contextgerichte aanpak

Dit vraagt anders samenwerken door anders organiseren en anders opleiden. In deze lijnen liggen aangrijpingspunten voor een contextgerichte aanpak, zoals interprofessioneel samenwerken, collectieve financiering en samenwerken tussen gemeenten, kinderopvang en onderwijs vanuit eenzelfde perspectief. (Jetta Spaanenburg - De toekomst van inclusief onderwijs in Nederland).

In de Kop werkt het onderwijs samen met de gemeenten en de kinderopvang aan het verstevigen van deze contextgerichte aanpak. Recent is er een regionale onderwijs-zorgagenda vastgesteld die hiervoor een stevige basis biedt. Een basis van waaruit ook gewerkt wordt aan het borgen van leerrecht, gelijke kansen, een ononderbroken ontwikkeling en inclusie. Dit vraagt een stevige regionale ondersteuningsstructuur, waarin we inzetten op het verstevigen van de pedagogische basis door o.a. het dichter organiseren van het voorveld op het onderwijs, interprofessioneel samenwerken, een onderwijs-zorgcontinuüm, collectief arrangeren, uitwisseling expertise tussen regulier en speciaal onderwijs en jeugdzorg op school.

Transitie naar inclusie

Maar, deze beweging vraagt tijd. Op dit moment bevinden we ons in een overgangsfase waarin individuele arrangementen nog regelmatig nodig zijn om inclusie te ondersteunen, terwijl we ondertussen stappen maken in de ontwikkeling van een contextgerichte aanpak. Deze stappen moeten we met elkaar zetten; kinderopvang, scholen, schoolbesturen, samenwerkingsverband én gemeenten. We zijn allemaal aan zet.

Ter ondersteuning van de transitie blijft het samenwerkingsverband middelen beschikbaar stellen voor:

- onderwijs-(zorg)arrangementen (*) en
- toparrangementen (**),

maar stellen we als voorwaarde dat deze middelen ook bijdragen aan een stapje op de inclusieladder.

(*): Middelen voor onderwijs-(zorg)arrangementen (OZA): schoolbesturen ontvangen van het swv middelen voor de bekostiging van het onderwijsdeel uit een OZA, of voor een volledig onderwijsarrangement; dit zijn de zogenaamde middelen voor preventieve en curatieve ondersteuning. Elk

schoolbestuur informeert de scholen over het concreet beschikbare budget. Buiten deze middelen bekostigt het swv de helft bij onderdelen binnen een OZA waar sprake is van een grijs gebied. De gemeente bekostigt de andere 50% van het grijze gebied.

(**): Middelen voor toparrangementen:

Indien een school niet meer voldoende middelen heeft voor de bekostiging van het onderwijsdeel van een OZA, of voor een volledig onderwijsarrangement, en er ook geen andere mogelijkheden zijn om het arrangement te financieren, bestaat de mogelijkheid voor de school om een toparrangement aan te vragen bij het swv.

We onderscheiden twee routes voor aanvraag van middelen bij het samenwerkingsverband.

1) Aanvraag OZA bij swv

Wanneer er onderwijs en zorg nodig is rond een leerling, werkt school samen met het wijkteam aan het opstellen van een OZA. Wijkteam en school vullen hiertoe gezamenlijk het OZA-formulier in. Na het bekijken van de MISK wordt duidelijk wie voor de bekostiging van welke onderdelen verantwoordelijk is. School bekostigt het onderwijsdeel uit de eigen arrangementsmiddelen (verkregen via het schoolbestuur) en de gemeente bekostigt haar deel voor de zorg. Wanneer uit de MISK blijkt dat er sprake is van een grijs gebied, stuurt school voor de bekostiging van dat deel, de OZA-aanvraag aan het samenwerkingsverband. Dit wordt gedaan via Indigo, onderdeel OZA.

Let op: indien school alle middelen voor arrangementen heeft benut en geen (andere) mogelijkheid heeft voor de bekostiging van het OZA-deel dat onder onderwijs valt, dan kan de school een Toparrangement aanvragen via de route toparrangementen.

2) Aanvraag toparrangementen bij swv

Een school kan een aanvraag doen voor extra bekostiging van arrangementen door het samenwerkingsverband. Dit kan alleen als school de reeds ontvangen middelen allemaal al heeft ingezet. Een aanvraag voor extra middelen wordt gedaan middels een actueel groeidocument, een plan van aanpak/ingevuld OZA-formulier, een OPP en ondertekening van de orthopedagoog van de school. Scholen dienen de aanvraag in bij het samenwerkingsverband, via Indigo, onderdeel Toparrangementen.

Voor de duidelijkheid: een toparrangement kan een onderwijsarrangement zijn, of een onderwijsarrangement binnen een OZA-traject.

Afwegingskader Toparrangementen

- De aanvraag toparrangement is besproken met de orthopedagoog van het OT
- Alle andere toegekende arrangementsmiddelen zijn aantoonbaar ingezet (dit wordt gecheckt door de orthopedagoog).

- School informeert het eigen schoolbestuur over de aanvraag voor het Toparrangement en deelt het inhoudelijke plan en de gevraagde financiering met het bestuur.
- Er zijn geen andere mogelijkheden voor de bekostiging van het arrangement (deels of geheel). Denk aan: bijdrage schoolbesturen, gemeenten, WLZ, zorgverzekering.
- In het geval van specifieke sbo-problematiek, ernstige gedragsproblematiek (cluster 4) of ernstige lichamelijke en/of verstandelijke beperking bij de leerling (cluster 3), of hoogbegaafdheid is de specialist van de deskundigenpoule betrokken bij het opstellen en aanvragen van het toparrangement en/of heeft er een CLB-gesprek plaatsgevonden.
- Het maximale bedrag voor een toparrangement is gelijk aan de bekostiging van een leerlingplek in het speciaal (basis)onderwijs. Indien hier in het belang van een kind van afgeweken moet worden, dient de leerling aangemeld te worden voor bespreking in de CTO (consult). Het is aan het swv om obv de beschreven problematiek te bepalen of het uitgangspunt voor de casus sbo-bekostiging is, of so-bekostiging.
- De aanvraag voor een toparrangement bestaat minimaal uit een OPP, een concreet plan van aanpak/OZA-formulier, heldere beschrijving van de inzet en de daarbij behorende kosten, het tijdpad en de datum van evaluatie.
- Het uurtarief van de uitvoerder van het plan is maximaal € 80,00/uur (richtbedrag).
- Indien een school meerdere toparrangementen aanvraagt, kan het swv dit begrenzen
- Er kunnen geen rechten worden ontleend aan een aanvraag toparrangement omdat er met een vast budget per jaar wordt gewerkt. Bij overschrijding, kan het SWV besluiten de overige aanvragen niet te bekostigen

Binnen Indigo wordt tevens gevraagd naar:

- Beschrijving van hoe je de omgeving aanpast aan de leerling
- Beschrijving van de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht; hoe wordt zijn/haar handelingsrepertoire uitgebreid?
- Beschrijving van de interprofessionele samenwerking rond deze leerling
- Op welke wijze het hele team betrokken is bij de leerling
- Hoe je andere leerlingen laat meeprofiteren van het arrangement
- Bij de evaluatie; tot welke duurzame veranderingen heeft dit traject geleid (denk aan: klassenmanagement, ondersteuningsstructuur, het vormen van de "3^e"- ruimte, etc). Op welke wijze is de school inclusiever geworden?

Aandachtspunten gedragswetenschappers bij toparrangementen:

- 1) Vraag bij de start van het schooljaar bij de school wat het budget is voor preventieve en curatieve arrangementen. Als school dit niet weet, dan kunnen zij dat navragen bij hun schoolbestuur.
- 2) Als school een toparrangement wil aanvragen; vraag school inzichtelijk te maken hoe zij de middelen voor arrangementen hebben ingezet en controleer of het geheel budget benut is. Indien dat niet het geval is, kan de school geen toparrangement aanvragen.
- 3) Ga na of er op een andere wijze financiering is voor het arrangement. Denk aan het nalopen van de MISK; wellicht is de gemeente ook aan zet in de bekostiging van het arrangement. Soms kan er ook een beroep worden gedaan op de WLZ of de zorgverzekering. Alleen wanneer bovenstaande geen optie is, is een toparrangement te overwegen.
- 4) Ga na of de bekostiging van het arrangement (of een deel daarvan) de verantwoordelijkheid van school of het schoolbestuur is. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als het klassenmanagement aandacht vraagt, of een leerkracht op andere onderdelen coaching behoeft.
- 5) Ga na of in het arrangement ook ingezet wordt op het versterken van het pedagogisch klimaat. Als er "alleen" wordt ingezet op extra handen, is de vraag of het arrangement tot een duurzame oplossing leidt. Inzet van bijv. co-teaching of SVIB kan soms veel meer resultaat hebben.
- 6) Wijs de school er op dat zij ook hun schoolbestuur moeten informeren over deze aanvraag. Hoe kijkt het schoolbestuur naar deze aanvraag?
- 7) De toekenning van middelen wordt (richtlijn!) begrensd op de bekostiging van een sbo-plek (€ 6.320,00) of so-plek (€ 13.000,00). Uitgangspunt hierbij is dat leerlingen die mogelijk anders verwezen zouden worden naar het sbo, voor maximaal dat bedrag toegekend krijgen, en bij potentiële SO-leerlingen het SO-bedrag. Dus; bij sbo-problematiek kun je in principe niet meer aanvragen dan de sbo-bekostiging.
- 8) Indien er voor leerlingen meer noodzakelijk is dan deze maximale bedragen, dan dient een leerling aangemeld te worden voor een consult bij de CTO. Hier wordt nagegaan of dit passend is of dat een verwijzing meerwaarde heeft.
- 9) Zorg dat bij een toparrangement ook extern deskundigen betrokken zijn bij de inhoud. Denk aan de specialisten uit de deskundigenpool, maar ook aan bijvoorbeeld SMW, leerplicht en JGZ.
- 10) In Indigo worden vragen gesteld over het versterken van de pedagogische basis en de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht. Dit wordt vaak lastig gevonden; help hierbij indien nodig.

- 11) Houd overzicht op het aantal aanvragen van een school; als een school meerdere toparrangementen aanvraagt, is dat dan echt terecht, of speelt er een breder of onderliggend probleem? En ga na of er meer kinderen kunnen profiteren van één arrangement.
- 12) Het swv stelt een richtlijn van maximaal € 80,00/uur vergoeding voor de invulling van een arrangement. Voor leerkrachten en ondersteuners werken we met vaste tarieven, maar als school mensen van buitenaf wil betrekken voor de uitvoering van een arrangement dan is er dus een grens aan de vergoeding. Denk in dat geval mee over andere mogelijke oplossingen.
- 13) Onderteken de aanvraag voor een toparrangement als je het er inhoudelijk mee eens bent.